

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

Parental participation in the implementation of the Child Development Center Muang Kao Subdistrict Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province

Received:	February	11, 2019
Revised:	May	16, 2019
Accepted:	May	17, 2019

ณัฐพนธ์ คงนาวัง (Natthaphon Kongnawung)*

ศิวัช ศรีโศคางกุล (Siwach Sripokangkul)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และวิธีการสัมภาษณ์ โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง กล่าวคือ ผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองเก่า ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง ครูผู้ดูแลเด็กพัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 2 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 3 ศูนย์ (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสะอาด บ้านกุดกว้าง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบม) รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 คน โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่างที่เก็บรวบรวมทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาวิเคราะห์ร่วมกับเอกสารโดยการวิเคราะห์ตามการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ดำเนินการตีความ และสร้างข้อสรุปโดยมีจุดยืนอยู่บนบริบทของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ตามกรอบแนวคิดการศึกษา ผสมกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ประกอบไปด้วย บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ คือ 1) ปัญหาในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบปัญหาทั้งหมด 10 ประการ 2) ปัญหาที่ส่งผลต่อการเปิดโอกาสให้

* ณัฐพนธ์ คงนาวัง วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 089-6267025

Natthaphon Kongnawung Master of Public Administration in Local Government Graduate School Khon Kaen University.

** ศิวัช ศรีโศคางกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มวิจัยการบริหารกิจการท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น 081-0530570

Siwach Sripokangkul Assistant professor Local Business Administration Research Group College of Local Administration Khon kaen University

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วย 6 ประการ 3) ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของประชาชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วย 4 ประการ ในส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง และวิธีการในการแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 7 วิธี ทั้งนี้ แนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ คือ การประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ รับฟังปัญหา วิธีแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้บริหารประชุมปรึกษาหาวิธีแก้ไขศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรึกษากับผู้ปกครองช่วยกันหาวิธีแก้ไขปัญหา ตลอดจนประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานองค์กร และหากพบปัญหา ประชาชนผลักดันให้นำปัญหานั้นไปแก้ไขปรับปรุงแก้ไข

คำสำคัญ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.

Abstract

The purpose of this research is to study the role of public participation in the implementation of child development centers. To study problems, obstacles and suggestions for solving parental involvement problems And to provide guidance for parents' participation in the implementation of the Child Development Center Muang Kao Subdistrict Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province The researcher used various methods of study, research papers and interview methods. By selecting specific key informants, namely the old town municipal administration Director of Education Division Head of Educational Administration Head of the Center for Development of 3 Small Children, Teachers, Caregivers, Child Development, 2 Children in each, Parents' Representatives, Students, 3 Child Development Centers (Child Development Center, Don Bum House, Child Development Center, Clean House, Kud Kwang House and Development Center The total number of children in Ban Don Bum was 24 people. The data were collected and analyzed both in-depth interviews and used for data analysis. Lahore analyzed with analysis based on a document by document analysis. Conduct interpretation And create a conclusion based on the context of the phenomenon According to the conceptual framework of education Combined with related theoretical concepts. The results of the study found that the role of public participation in the implementation of the Child Development Center consists of a chapter Regarding participation in planning And the role of participation in the formulation of projects and activities, problems, obstacles and suggestions for solving parental participation problems in the implementation of the Child Development Center is 1) problems in the implementation of The Child Development Center encountered a total of 10 problems. 2) Problems affecting the

opportunity for people to participate in the operation of the Child Development Center, comprising of 6 aspects. 3) Problems Finds that affect the participation in the operation of the people in the Child Development Center, which consists of 4 ways in solving the problems of the operation of the Child Development Center, consisting of 7 approaches and methods for solving The problems of participation in the current 7 ways. The guidelines for the participation of parents in the implementation of the Child Development Center are many public relations. the way Effective communication with parents, listening to problems, solutions Organizing appropriate learning activities Administrators discuss ways to solve child development centers, consult with parents, find solutions to problems. As well as people participating in the evaluation of the organization's performance And if found a problem The public pushed to bring that problem to be solved.

Keywords : Child Development Center, Parental participation.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของประชากร ประกอบกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) รวมไปถึงแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2560-2564 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560 - 2579) ซึ่งมีเป้าหมายหลักให้คน “อยู่ดี มีสุข” โดยเฉพาะเด็ก “ให้มีทักษะ พัฒนาการสมวัย แข็งแรง EQ สูง แก้ปัญหาเป็น วินัยดี มีคุณธรรม” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมีหนึ่งในเป้าหมายสำคัญให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เด็กทุกคนมีการพัฒนารอบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2560-2564 จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ทั้งสิ้น 7 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดและการให้เด็กเข้าถึงบริการที่พัฒนาเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบทบาทความเป็นพ่อแม่ (Parenting) การอบรมเลี้ยงดู และบทบาทของครอบครัว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการที่พัฒนาเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดระบบข้อมูลและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ 5 การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการดำเนินการตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์ที่ 6 การวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ และยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหาร

จัดการ การสร้างกลไก การประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 “มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม”,พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 “มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ (6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม” “มาตรา 53 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50” และ“มาตรา 54 (8) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา” มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 “มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังต่อไปนี้ (8) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”กฎกระทรวง (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 “ให้กิจการดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ (11) จัดการศึกษา ทำนุบำรุงศาสนา และบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น” พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 “มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ (9) การจัดการศึกษา” “มาตรา 17 (6) การจัดการศึกษา” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน

“การจัดการศึกษาปฐมวัย” ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ได้รับมอบหมายให้จัดการศึกษาปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้แบ่งการจัดการการศึกษาเป็น 3 รูปแบบคือ 1) การศึกษาในระบบ 2) การศึกษานอกระบบ และ 3) การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งกำหนดให้ อปท. สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ฉะนั้น อปท. จึงมีทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) โดยการจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน การประเมินผู้เรียนให้พิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ การร่วมกิจกรรม และจากการทดสอบ

ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองเด็กและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะทำให้การจัดการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูมีความสอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทุก ๆ ด้าน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอาจทำได้หลายทาง เช่น การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ วิทยากรหรืออาสาสมัครช่วยดูแลเด็ก

ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเข้าใจปัญหา ความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้การสนับสนุน ความสัมพันธ์และการสื่อสารที่ีระหว่างบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ, 2551) นอกจากนี้ การเชิญผู้ปกครองมาประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดขึ้นเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ซึ่งการมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการส่วนตัวของผู้ปกครอง รวมทั้ง การได้รับโอกาสและการส่งเสริมสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย (บังอร แอกทอง, 2552) นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้มีการกำหนดบทบาทของผู้ปกครองไว้ดังนี้ 1) มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร พัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) สนับสนุนการดำเนินการของสถาบันในรูปแบบต่าง ๆ 3) ร่วมกับครูและเครือข่ายในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ของบุตรหลานให้เต็มตามศักยภาพ และ 4) มีสิทธิรับข้อมูล ข่าวสาร และผลการดำเนินการของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

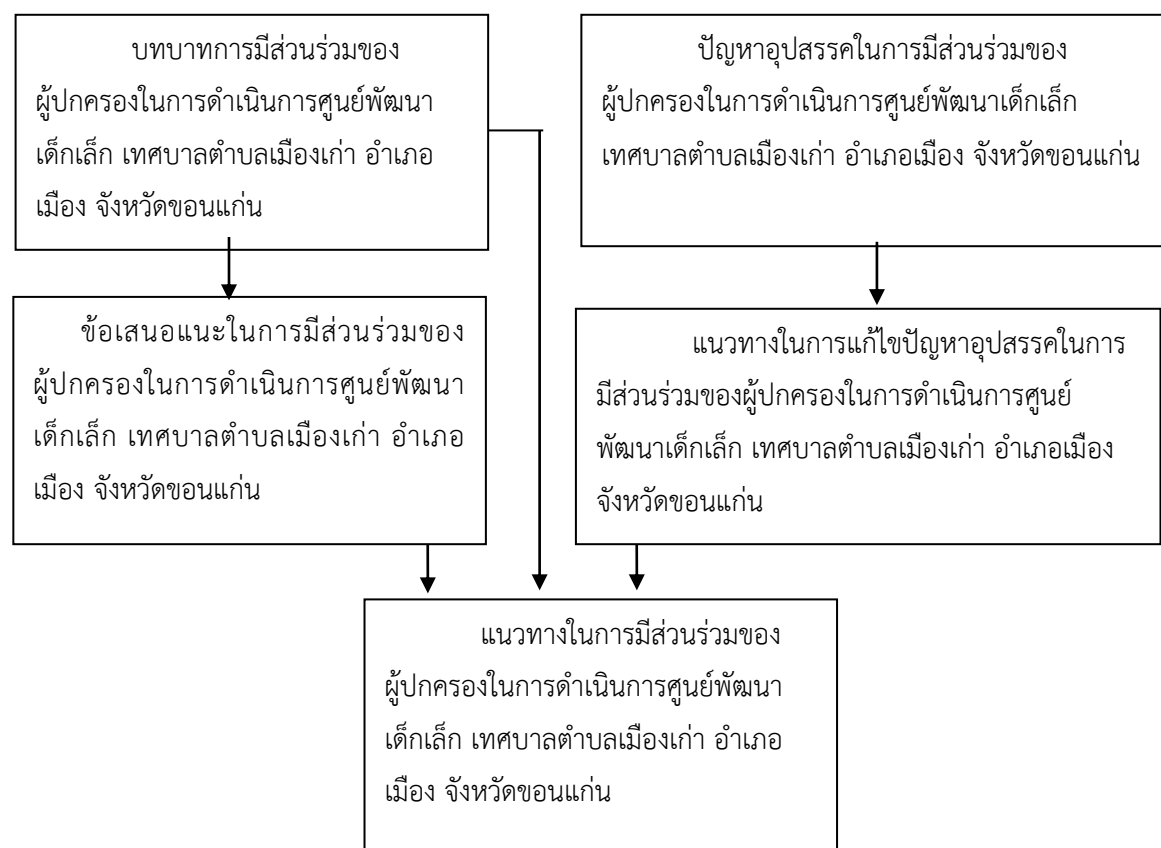
เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 17 หมู่บ้าน มีประชากรรวม 28,789 คน (เทศบาลตำบลเมืองเก่า, ม.ป.ป.) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้การกำกับดูแลของกองการศึกษา จำนวน 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสะอาด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดกว้าง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบม ได้จัดการศึกษาโดยมอบภารกิจให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการบริหาร และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา กระจายอำนาจด้านวิชาการให้สถานศึกษารับผิดชอบด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามกรอบภารกิจของงานวิชาการ ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรนำหลักการการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมรับผิดชอบและตัดสินใจในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น เมื่อชุมชนและครอบครัวเห็นคุณค่าของการศึกษา ปฐมวัย มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสิทธิที่เด็กภายในชุมชนจะต้องได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพื่อให้สอดคล้องกับจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทยและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติในอนาคต

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นในปัจจุบันมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) เรื่อยมา แต่กระนั้นก็ตามจากการสังเกตและสอบถามประชาชนในชุมชนพื้นที่ทำให้พบข้อมูลที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นยังขาดการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลต่อความหลากหลายและ

การกลั่นกรองที่ดีในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ และจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า เหตุและปัจจัยที่มีที่ส่งผลให้ประชาชนผู้ปกครองไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่งเสริม และสนับสนุน คือ โอกาสและช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนยังน้อยไป ยังขาดการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนชาวบ้านประชาชนส่วนใหญ่ยังต้องทำมาหากินทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเข้าไปร่วมประชุมหรือให้ความคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนการขาดผู้นำในการเข้าไปมีส่วนร่วม

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยที่เป็นรากฐานที่สำคัญในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเทศบาลตำบลเมืองเก่า ซึ่งดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนารูปแบบและวิธีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

กรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตการศึกษา

ด้านเนื้อหา มุ่งเน้นศึกษาการมีส่วนร่วม ปัญหา และการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ด้านพื้นที่ ศึกษารวบรวมข้อมูลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสะอาด บ้านกุดกว้าง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบม และพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ด้านระยะเวลา ศึกษาช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2542 - ปัจจุบัน เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวได้มีการเริ่มต้นถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากหน่วยงานต่าง ๆ มาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิจัย 2 วิธี คือ 1) วิธีการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และ 2) วิธีการสัมภาษณ์ โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานั้นผู้วิจัยมุ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบกรณีศึกษา (Case Study) เลือกพื้นที่ดำเนินการศึกษาโดยใช้ตรรกะของวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเลือกศึกษารวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อตอบโจทย์การวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่ผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองเก่า ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง ครูผู้ดูแลเด็กพัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 2 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 3 ศูนย์ (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสะอาด บ้านกุดกว้าง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนบม) เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 คน และใช้วิธีการวิจัยโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ทั้งนี้ เหตุผลที่ผู้วิจัยมุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ถือเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่รับรู้เหตุการณ์ รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้วิธีการดำเนินงาน ประเด็นปัญหา และความเป็นมาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี ฉะนั้นจึงถือเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ดีที่สุด

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากหน่วยงานประชาชน ผู้ปกครองที่เป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ แล้วนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาวิเคราะห์ร่วมกับเอกสารโดยการวิเคราะห์ตามการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Content Analysis) ดำเนินการตีความ และสร้างข้อสรุปโดยมีจุดยืนอยู่บนบริบทของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น (ชาย โปธิสิตา, 2552) ตามกรอบแนวคิดการศึกษา ผนวกกับแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของการจัดการศึกษาปฐมวัยและการประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย จากนั้น ผู้วิจัยจะได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการศึกษาโดยการบรรยายและอธิบายในเชิงพรรณนาความ (Descriptive) เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์การศึกษาในบทที่ 1 และให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดการศึกษาในบทที่ 2 ทั้งนี้ หากพบว่า มีข้อค้นพบเพิ่มเติมหรือแตกต่างจากกรอบแนวคิดการศึกษา และเป็นประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอไว้ในส่วนของการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จากการดำเนินที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ช่วยอำนวยความสะดวก และให้บริการสาธารณะแก่ผู้ที่มาใช้บริการเป็นอย่างดี ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กล่าวว่า “ถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะอยู่ค่อนข้างไกลและเดินทางลำบาก แต่คุณครูดูแลเด็ก ๆ เป็นอย่างดี บุตรหลานได้รับความสนุกสนานในการเรียนรู้ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ดี คุณครูและเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกสบายใจเมื่อส่งเด็ก ๆ มาเรียน มีการให้ข้อมูลและแนะนำเป็นอย่างดี สามารถขอข้อมูลหรือคำแนะนำจากคุณครูส่งผลให้ผู้ใช้บริการได้รับการบริการที่ดี เด็ก ๆ มีความสุข เสริมสร้างให้พัฒนาการของเด็กในด้านการเรียนรู้ที่ดีอย่างเห็นได้ชัด” ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “หากต้องการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพมากขึ้นและประสบความสำเร็จ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องได้รับความร่วมมือหรือการสนับสนุนจากเทศบาลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาเด็ก และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ สื่อการเรียนจะทำให้เด็กมีความอยากที่จะเรียนรู้ สนใจในการเรียน และเข้าใจง่ายมากขึ้น อาจจะมีการสอบถามผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนการสอน ว่าควรปรับหรือเพิ่มส่วนไหนบ้าง” โดยเฉพาะหน่วยงานพัฒนาการศึกษา เช่น กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น เพราะน่าจะรู้ปัญหาและวิธีแก้ไขของการดูแลเด็กเล็กได้ดี ในกรณีที่เด็กไม่สนใจการเรียน คุณครูอาจปรึกษากับผู้ปกครองของเด็กแต่ละคนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้เด็กมาสนใจสื่อการสอนมากขึ้น และเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กเล็กโดยตรงมาให้คำแนะนำกับผู้ดูแลเด็กเล็ก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความถูกต้องในการดูแลเด็ก

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ปัจจุบันเทศบาลตำบลเมืองเก่าเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านศูนย์พัฒนาเด็กโดยวิธีการ 5 วิธีการดังนี้

1) มีการสัมภาษณ์และสอบถามผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเข้าเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับปัญหาที่พบเจอ สอบถามความคิดเห็น มีการรับฟังผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเสนอข้อคิดเห็น มีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองถึงปัญหาต่าง ๆ

2) มีการประเมินทุก ๆ ภาคการศึกษา มีการทำแบบประเมินประจำภาคการศึกษา สอบถามความคิดเห็นกับผู้ปกครองเด็กจากแบบสอบถาม สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เช่น สิ่งที่ยากให้เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

3) ประชุมผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็ก การประชุมผู้ปกครอง 2 ครั้งต่อเทอม มีการประชุมเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กและพัฒนาการศึกษาของเด็ก ให้เสนอวิธีแก้เตรียมพร้อมทั้งกับปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการดูแลการศึกษาของเด็กเล็ก การเสนอข้อคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาองค์กรต่อไป

4) การรับความคิดเห็นจากผู้ปกครองและนำไปปรับใช้ มีการสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานขององค์กร และข้อบกพร่องที่ยากให้แก้ไข มีการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองเสนอไว้ การสัมภาษณ์ และเสนอความคิดเห็น ด้านการดำเนินงานศึกษา มีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องถึงปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ

ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เทศบาลนครตำบลเมืองเก่าเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการและวิธีการดำเนินงานขององค์กรด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็ก ๆ เกิดการมีส่วนร่วมในเรื่องการให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งเรื่องปัญหาที่พบ ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม กล่าวคือ มีการสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ค่าใช้จ่าย เป็นต้น และเทศบาลเมืองเก่าสามารถนำไปปรับปรุงและปฏิบัติและผลิตเป็นโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลจำนวนมากให้ข้อมูลในทางเดียวกันว่า “ไม่ค่อยได้รับการประชาสัมพันธ์การประชุมของเทศบาลตำบลเมืองเก่า เทศบาลไม่ค่อยได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่จะติดต่อกับทางศูนย์ในการประชุมผู้ปกครอง ในการออกความคิดเห็นและเสนอแนะถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบเจอในศูนย์ฯ”

ในส่วนของวิธีการในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลเมืองเก่าในปัจจุบัน ประกอบด้วย โทรสอบถามผู้ปกครอง การประเมินการดำเนินการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา การประชุมผู้ปกครอง สอบถามข้อคิดเห็นของผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครอง มีการประเมินผลก่อนและหลังเรียน และมีการให้ทำแบบประเมินการเรียนการสอนในแต่ละปี

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. ในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบปัญหาทั้งหมด 10 ประการ ดังนี้

1) มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ครอบคลุม เพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ผู้ปกครองบางท่าน
ไม่ได้ให้ความร่วมมือมากนัก ทำให้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้ปกครองไม่ทราบ
ข่าวที่ต้องการแจ้งทุกคน และมีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้พัฒนาการเด็กไม่เพียงพอ และทำให้ได้รับข้อมูลใน
ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งไป ซึ่งทำให้ไม่สามารถพัฒนาศูนย์ไปได้มากเท่าที่ควร

2) วิชาที่เพิ่มทักษะเด็กไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาของเด็กในปัจจุบัน ซึ่งควรมีการเพิ่มวิชาเรียน
ที่เพิ่มทักษะที่ใช้ได้จริงและสื่อการเรียนของเด็กไม่คอยทันสมัย ขาดสื่อการเรียนเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3) ครูไม่เพียงพอกับการดูแลเด็กและติดต่อให้บริการกับผู้ปกครอง และเมื่อผู้ปกครองต้องการเข้า
ไปขอคำปรึกษาเพราะคุณครูต้องดูแลเด็ก ๆ ทำให้ติดต่อได้ยาก ในบางเรื่องผู้ปกครองมีความเห็นขัดแย้งกัน

4) ช่องทางติดต่อกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอและครบถ้วน

5) ผู้ปกครองให้ความร่วมมือไม่เท่ากัน หรือบางคนไม่ให้ความร่วมมือเลย ทำให้การพัฒนาไม่
เป็นไปอย่างที่ควร และบางครั้งได้รับข้อมูลจากคุณครูไม่ครบถ้วนทำให้ไม่ทราบปัญหาทั้งหมดเท่าที่ควร

6) โรงเรียนอยู่ไกล เวลาเด็กมีปัญหา ผู้ปกครองไม่สามารถไปเข้าพบได้ทันทีเพราะโรงเรียนอยู่ไกล
ต้องใช้เวลาเดินทาง อาจทำให้แก้ปัญหาได้ไม่ตรงจุดเท่าไรนัก

7) การจัดการด้านอาหารของเด็กยังไม่ดีเท่าที่ควรมีผลกับเด็กในเรื่องสารอาหาร

8) ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจให้ความร่วมมือในการสอบถาม หรือสัมภาษณ์ ส่งผลให้เกิดความไม่
เข้าใจกันระหว่างคุณครู โรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง

9) เด็กบางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมมือ เด็กเรียนรู้ได้ช้ากว่าที่อื่น ๆ นักเรียนบางกลุ่มไม่ค่อยสนใจ
เรียนรู้มากนัก

10) ขาดงบประมาณเพราะหากมีงบประมาณมากก็ช่วยพัฒนาได้ในหลายด้าน

2. ปัญหาที่ส่งผลต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กประกอบไปด้วย 6 ประการ ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ

2) จัดประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ว่างเข้าประชุม

3) กิจกรรมระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ ช่องทางการติดต่อมีน้อยทำให้
การติดต่อกับทางศูนย์ยาก

4) การเรียนการสอนที่ยังไม่ทั่วถึง ทำให้ต้องคิดหาวิธีแก้ไขจัดแผนการสอนใหม่เพื่อให้นักเรียนทุก
คนได้มีส่วนร่วม

5) ปัญหาด้านทัศนคติของผู้มีอำนาจการตัดสินใจ ที่คิดว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องเปิด
โอกาสให้มีส่วนร่วม

6) ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและบุคลากรด้านการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม สถานที่ และ
สุขภาพอนามัย

3. ปัญหาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของประชาชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วย 4 ประการดังนี้

1) ปัญหาด้านการให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง และเด็ก ๆ เช่น เวลาคุณครูจัดประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ว่างเข้าประชุม

2) การติดต่อกันระหว่างผู้ปกครองกับคุณครู

3) ความคิดของผู้ปกครองแต่ละคนไม่ตรงกัน ทำให้การดำเนินแก้ไขปัญหานั้นไปอย่างยากลำบาก

4) ด้านสภาพแวดล้อม สถานที่ และสุขภาพอนามัย

4. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 7 ประการ

1) เพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอต่อจำนวนผู้ปกครองและเด็ก

2) สัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหา โดยให้ผู้ปกครองทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น โดยผ่านการจัดการประชุมผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาที่พบ

3) เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4) ผู้บริหารควรเพิ่มสื่อการเรียนให้เพียงพอกับเด็ก

5) เพิ่มงบประมาณแต่ละโรงเรียนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก

6) ตั้งสมาคมผู้ปกครองขึ้น

7) เพิ่มคุณครูพี่เลี้ยงให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

5. วิธีการในการแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 7 ประการ

1) จัดสรรเจ้าหน้าที่ สถานที่ เวลา และการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมทั้งต่อเด็กและผู้ปกครอง

2) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
เพิ่มมากขึ้น

3) เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง การประชาสัมพันธ์ในช่องทางที่หลากหลาย แจ้งผู้ปกครองให้บอกต่อกัน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงข้อดีของการมีส่วนร่วม

4) จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กบ่อยขึ้น หรือแจ้งข้อมูลข่าวสารกับผู้ปกครองให้
บ่อยมากขึ้น

5) สอบถามผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วมในปัญหาต่าง ๆ

6) บริหารจัดการวันเวลาที่จัดประชุมเหมาะสมกับผู้ปกครองอย่างเหมาะสม

7) ให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ฯ

6. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบไปด้วย จัดกิจกรรมให้ข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นถึงการรับฟังข้อเสนอแนะ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าถึงและมีส่วนร่วม จัดประชุมในวันเวลาที่จัดประชุมเหมาะสมกับผู้ปกครอง เพิ่มคุณครูให้ดูแลเด็กเล็กได้เพียงพอ ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการเสนอวิธีการแก้ไขปัญหานั้น พยายามติดต่อขอความ

ร่วมมือนำเสนอกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และจัดให้มีการให้ข้อมูลมากขึ้น อาจเป็นป้ายหรือโบรชัวร์ จัดให้มีกิจกรรมการให้ความรู้ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าหากประชาชนมีส่วนร่วมจะเกิดผลอย่างไรขึ้น เป็นต้น

ประเด็นเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. แนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ให้ประสบความสำเร็จ

1) ประชุมผู้ปกครองหาทางแก้ไขเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาเด็ก ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมผู้ปกครองทุก ๆ ปี และปรึกษาหารือในเรื่องข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบและแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

2) ร่วมดำเนินการ และพัฒนาร่วมกับผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ การร่วมปรึกษาหารือกับผู้ปกครองถึงการพัฒนา แก้ไข และดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองและเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากที่สุด

2. แนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีประสิทธิภาพ

1) ผู้บริหารช่วยติดตามการดูแลเด็กให้ได้มาตรฐาน

2) สัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็ก ๆ ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงวิธีการแก้ไข เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด คือ การรับฟังความคิดเห็น ทั้งข้อดีและข้อเสีย แล้วนำข้อเสียนั้นไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3) จัดประชุมหาวิธีการจัดปัญหา ข้อร้องเรียนของผู้ปกครอง หรือข้อบกพร่องที่เจอ

4) เพิ่มคุณครูที่ดูแลและสอนเด็ก ๆ เพิ่มสื่อการเรียน เพิ่มอาหารที่มีประโยชน์ให้เด็ก

5) รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วม

6) การประเมินผลก่อนและหลังการเรียนในทุก ๆ ภาคการศึกษาและหาแนวทางแก้ไขในส่วนที่ยังผิดพลาด

7) การอบรมครูในเรื่องการดูแลเด็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและบุคลากรมีส่วนร่วมในการออกความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก

2) เพิ่มวิธีการติดต่อกับทางศูนย์พัฒนาเด็ก การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

3) เพิ่มสื่อการเรียนและคุณครูพี่เลี้ยงของเด็กให้เพียงพอกับจำนวนของเด็ก

4) ผู้บริหารควรมีกฎเกณฑ์หรือนโยบายออกมาเพื่อแสดงให้เห็นว่าได้รับรู้ปัญหาและต้องการจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของศูนย์พัฒนาเด็ก

5) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ฯให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

6) จัดให้มีกิจกรรมที่ผู้ปกครองสามารถทำร่วมกับเด็กได้ในบางโอกาส

7) จัดให้มีการเสนอความเห็นของทั้งผู้ปกครอง และเด็ก ๆ

4. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุง และพัฒนาผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) ติดตาม ประชุมหาวิธีการพัฒนาเรื่อย ๆ ไม่เพิกเฉย 2) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและบุคลากรมีส่วนร่วมในการออกความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา 3) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ปรับปรุงสถานที่ให้กว้างขวางและปลอดภัยเหมาะสมกับเด็ก เพิ่มวิชาเรียนทักษะในชีวิตประจำวันให้กับเด็ก 4) ใส่ใจแก้ไขปัญหาของเด็ก ๆ มากขึ้น 5) ผู้บริหารควรมีกฎเกณฑ์หรือนโยบายออกมาเพื่อแสดงให้เห็นว่าได้รับรู้ปัญหาและต้องการจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของศูนย์พัฒนาเด็ก 6) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ฯ และมีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อไป 7) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูมาร่วมปรึกษาหาปัญหาและแก้ปัญหา ร่วมกัน และ 8) ส่งเสริมให้มีการเสนอความเห็นของทั้งผู้ปกครอง และเด็ก ๆ

แนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. โอกาสที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียด โครงการ และวิธีการดำเนินงานขององค์กรดำเนินการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) มีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบในด้านการเรียนการสอน หรือมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมได้ 2) เข้าไปติดต่อกับคุณครูประจำชั้น หรือผู้บริหารของเทศบาลต้นสังกัด 3) การประชุมผู้ปกครอง หรือเข้าพบคุณครู 4) การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และมีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้ทางศูนย์ฯ แก้ไข และ 5) ผ่านการสอบถามจากแบบประเมิน การสัมภาษณ์ และการประเมินการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา และสอบถามความคิดเห็น

2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานองค์กร และหากพบปัญหา ประชาชนผลักดันให้นำปัญหานั้นไปแก้ไขปรับปรุง ดังนี้ 1) มีการเสนอข้อคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหา 2) เสนอวิธีการแก้ปัญหาแสดงความคิดเห็น ร่วมหารือในการประชุมผู้ปกครอง และ 3) แจ้งคุณครูให้ปรับปรุงแก้ไข

3. วิธีที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ประชาสัมพันธ์หลาย ๆ ทาง แจ้งผู้ปกครองให้บอกต่อกัน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการออกความเห็นต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในบางกิจกรรม การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ รับฟังปัญหา วิธีแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม ผู้บริหารประชุมปรึกษาหาวิธีแก้ไขศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรึกษากับผู้ปกครองช่วยกันหาวิธีแก้ไขปัญหา

4. ช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ กิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันพ่อ วันปีใหม่ เป็นต้น

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวิธีการติดตาม รักษาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ 1) สัมภาษณ์ผู้ปกครองและประชาชนที่เกี่ยวข้อง ให้เสนอแนวทางในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กต่อไป 2) จัดกิจกรรมผู้ปกครอง แจ้งเรื่องต่าง ๆ ของเด็กและแจ้งเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และ 3) โทรติดต่อกับผู้ปกครองขอความร่วมมือให้เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง หรือถ้าลูกหลานมีปัญหา ก็โทรตามให้เข้าไปพบเพื่อปรึกษาหาวิธีแก้ไข

สรุปและอภิปรายผล

บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบไปด้วย การดำเนินการที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวก และให้บริการสาธารณะ แก่ผู้ที่มาใช้บริการเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ยังมีภารกิจในด้านการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ สะท้อนจากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวคือ ขาดอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เป็นต้น

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ปัจจุบันเทศบาลตำบลเมืองเก่าเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านศูนย์พัฒนาเด็กโดยวิธีการ 4 วิธีการคือ 1) มีการสัมภาษณ์และสอบถามผู้ปกครองที่มีบุตรหลาน เข้าเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับปัญหาที่พบเจอ 2) มีการประเมินทุก ๆ ภาคการศึกษา 3) ประชุมผู้ปกครอง ของศูนย์พัฒนาเด็ก การประชุมผู้ปกครอง 2 ครั้งต่อเทอม 4) มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองและนำไป ปรับใช้

ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เทศบาลนครตำบลเมืองเก่าเปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการและวิธีการดำเนินงานขององค์กรด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก มีการประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็ก ๆ เกิดการมีส่วนร่วมในเรื่องการให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งเรื่อง ปัญหาที่พบ ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม กล่าวคือ มีการสอบถามผู้ปกครอง เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ค่าใช้จ่าย เป็นต้น และเทศบาลเมืองเก่าสามารถ นำไปปรับปรุงและปฏิบัติและผลิตเป็นโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลจำนวนมากให้ ข้อมูลในทางเดียวกันว่า ไม่เคยได้รับการประชาสัมพันธ์การประชุมของเทศบาลตำบลเมืองเก่า เทศบาลไม่ค่อยได้ เข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่จะติดต่อกับทางศูนย์ในการประชุมผู้ปกครองในการออกความคิดเห็นและเสนอแนะถึง ปัญหาต่าง ๆ ที่พบเจอในศูนย์ฯ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบปัญหาทั้งหมด 10 ประการ คือ 1) มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ครอบคลุม 2) วิชาที่เพิ่มทักษะเด็กคิด ว่าไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาของเด็กในปัจจุบัน 3) คุณครูไม่เพียงพอกับการดูแลเด็กและติดต่อให้บริการกับ ผู้ปกครอง 4) ช่องทางติดต่อกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอและครบถ้วน 5) ผู้ปกครองให้ความร่วมมือไม่ เท่ากัน 6) โรงเรียนอยู่ไกล เวลาเด็กมีปัญหา ผู้ปกครองไม่สามารถไปเข้าพบได้ทันที 7) การจัดการด้านอาหารของ เด็กยังไม่ดีเท่าที่ควร 8) ผู้ปกครองบางท่านไม่ค่อยสนใจให้ความร่วมมือในการสอบถาม หรือสัมภาษณ์ 9) เด็ก บางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ค่อยสนใจเรียนรู้มากนัก และ 10) ขาดงบประมาณ ทั้งนี้ ปัญหาที่ส่งผลการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วย 6 ประการ คือ 1) การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ 2) จัดประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ว่างเข้าประชุม 3) กิจกรรม ระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ 4) การเรียนการสอนที่ยังไม่ทั่วถึงตามหลักวิชาการ 5) การ ดูแลของครูยังไม่เข้าถึงเด็กเท่าที่ควร และ 6) ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและบุคลากรด้านการศึกษา ด้าน สภาพแวดล้อม สถานที่ และสุขภาพอนามัย ตลอดจนปัญหาที่ส่งผลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ ประชาชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วย 4 ประการ คือ 1) ปัญหาด้านการให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง

และเด็ก ๆ 2) การติดต่อกันระหว่างผู้ปกครองกับคุณครู 3) ความคิดของผู้ปกครองแต่ละคนไม่ตรงกัน ทำให้การดำเนินแก้ไขปัญหานั้นไปอย่างยากลำบาก และ 4) ด้านสภาพแวดล้อม สถานที่ และสุขภาพอนามัย

แนวทางแก้ไขปัญหาค่าเนื้องานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 7 ประการ ประกอบไปด้วย 1) เพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอต่อจำนวนผู้ปกครองและเด็ก 2) สัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหา 3) เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง 4) ผู้บริหารควรเพิ่มสื่อการเรียนให้เพียงพอกับเด็ก 5) เพิ่มงบประมาณแต่ละโรงเรียนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก 6) ตั้งสมาคมผู้ปกครองขึ้น และ 7) เพิ่มครูพี่เลี้ยงให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก ทั้งนี้ วิธีการในการแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 7 ประการ คือ 1) จัดสรรเจ้าหน้าที่ สถานที่ เวลา และการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมทั้งต่อเด็กและผู้ปกครอง 2) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเพิ่มมากขึ้น 3) เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง การประชาสัมพันธ์ในช่องทางที่หลากหลาย แจ้งผู้ปกครองให้บอกต่อกัน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงข้อดีของการมีส่วนร่วม 4) จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กบ่อยขึ้น หรือแจ้งข้อมูลข่าวสารกับผู้ปกครองให้บ่อยมากขึ้น 5) สอบถามผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วมในปัญหาต่าง ๆ 6) บริหารจัดการวันเวลาที่จัดประชุมเหมาะสมกับผู้ปกครองอย่างเหมาะสม และ 7) ให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ฯ

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาค่าเนื้องานการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบไปด้วย จัดกิจกรรมให้ข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นถึงการรับฟังข้อเสนอแนะ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนเข้าถึงและมีส่วนร่วม จัดประชุมในวันเวลาที่จัดประชุมเหมาะสมกับผู้ปกครอง เพิ่มคุณครูให้ดูแลเด็กเล็กได้เพียงพอ ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการเสนอวิธีการแก้ไขปัญห พยายามติดต่อขอความร่วมมือนำเสนอกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และจัดให้มีการให้ข้อมูลมากขึ้น อาทิ ป้าย หรือบอร์ด เป็นต้น จัดให้มีกิจกรรมการให้ความรู้ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าหากประชาชนมีส่วนร่วมจะเกิดผลอย่างไรขึ้น เป็นต้น

แนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4 ประการ คือ 1) แนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ให้ประสบความสำเร็จ 2) แนวทางในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ให้มีประสิทธิภาพ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 4) ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุง และพัฒนาผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบไปด้วย 1. โอกาสที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดโครงการ และวิธีการดำเนินงานขององค์กรด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบไปด้วย 5 โอกาส คือ 1) มีการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 2) ติดต่อกับคุณครูประจำชั้น หรือผู้บริหารของเทศบาลต้นสังกัด 3) การประชุมผู้ปกครอง หรือเข้าพบคุณครู 4) การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และ 5) ผ่านการสอบถามจากแบบประเมิน การสัมภาษณ์ และการประเมินการเรียนการสอนในแต่ละปี

การศึกษา และสอบถามความคิดเห็น 2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานองค์กร และหากพบปัญหา ประชาชนผลักดันให้นำปัญหานั้นไปแก้ไขปรับปรุง ดังนี้ 1) มีการเสนอข้อคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหา 2) เสนอวิธีการแก้ปัญหาแสดงความคิดเห็น ร่วมหารือในการประชุมผู้ปกครอง และ 3) แจ้งคุณครูให้ปรับปรุงแก้ไข 3. วิธีที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ประชาสัมพันธ์หลายๆทาง แจ้งผู้ปกครองให้บอกต่อกัน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในบางกิจกรรม การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ รับฟังปัญหา วิธีแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้บริหารประชุมปรึกษาหาวิธีแก้ไขศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรึกษากับผู้ปกครองช่วยกันหาวิธีแก้ไขปัญหา 4. ช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ กิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันพ่อ วันปีใหม่ เป็นต้น และ 5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวิธีการติดตาม รักษาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ 1) สัมภาษณ์ผู้ปกครองและประชาชนที่เกี่ยวข้อง ให้เสนอแนวทางในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กต่อไป 2) จัดกิจกรรมผู้ปกครอง แจ้งเรื่องต่าง ๆ ของเด็กและแจ้งเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และ 3) โทรติดต่อกับผู้ปกครองขอความร่วมมือให้เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง หรือถ้าลูกหลานมีปัญหาที่จะโทรตามให้เข้าไปพบเพื่อปรึกษาหาวิธีแก้ไข อย่างไรก็ตามก็แตกต่างกับหลักการมีส่วนร่วมของอรพินท์ สฟโซคชัย (2550) ที่กล่าวว่าหลักการมีส่วนร่วมนั้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ สามารถให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ 2) การมีส่วนร่วมในการเลือกและเสนอแนวทางเพื่อตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานติดตามตรวจสอบ และ 5) การมีส่วนร่วมรับประโยชน์ และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ

ข้อเสนอแนะ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการจำแนกข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด 5 ข้อ ประกอบไปด้วย

1) ผู้วิจัยมีความประสงค์เสนอแนะให้ประชาชนพลเมือง นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ ผู้ค้นคว้าวิจัยทุกท่านที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในครั้งต่อไปสามารถศึกษาวิจัยในประเด็น การเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของแต่ละพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ

2) เพื่อเป็นแนวทาง ตามรอย หรือตัวแบบสำหรับการเป็นหน่วยงานต้นแบบ (best practice) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อใช้เป็นหน่วยงานต้นแบบสำหรับหน่วยงานที่สนใจต่อไป

3) ควรศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชน ชุมชน ผู้มารับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการบริหารจัดการ

4) ควรศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการดำรงรักษา ขยายผลการดำเนินงานในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

References

- Aekthong, B. (2009). khwām tōngkān mī sūan rūam khōng phūpōkkrōng nai kānphatthanā sūn phatthanā deklek čhangwat Nakhōn Rāčhasīmā. [Parents' participation in the development of child development centers Nakhon Ratchasima]. Master of Education Thesis Educational Administration Faculty of Education Sukhothai Thammathirat University.
- Krasuangsuksathikan . (2017) . laksūt kānsuksā pathommawai Phutthasakkarāt 2560. [Early Childhood Education Curriculum BE 2560]. Bangkok : The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. Limited.
- Manichaithiranuwatsiri. (2008). kānliāngdū dek pathommawai : botbāt khōng sathān liāngdū child. [Parenting of young children: the role of child care centers]. Bangkok: Faculty of Social Sciences and Humanities Mahidol University.
- Phothisita, C. (2009) . sāt læ sin hæng kānwichai chōeng khunnaphāp . [Science and Art of Qualitative Research]. 4th edition. Amarin printing and Publishing Public Company Limited.
- Samnangkan lekhatikan sapha kansuksa. (2008). phān phatthanā dek pathommawai BE 2560 – 2564. [Early Child Development Plan 2017 - 2021]. Office of the Education Council Secretariat. Ministry of Education.
- Sopchokechai, O. (2007). lakkān bōrihān rāčchakān bāep mī sūan rūam. [Participatory Governance]. Searched on January 24, 2019, from https://www2.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=708

Thetbantambonmuang kao . [n.d.] . khōmūn thūapai thētāntambon mūang kao chāngwat
Khōn Kān. [General Information Muang Kao Subdistrict Municipality, Khon Kaen
Province]. Searched on March 24, 2018, from จาก <http://www.mueangkao.go.th/>.